

Vår saksbehandler
Marit Heien Hukkelås, tlf. 33412794

Dokument dato
23.05.2008

Deres dato

Vår referanse
2008/2699/HUMA

Deres referanse

Arkivkode
008

Nærings- og handelsdepartementet

Postboks 8014 Dep
0030 Oslo

Uttalelse høring - utkast til forskrift om melde- og rapporteringsplikt ved sjøulykker og andre hendelser til sjøs

Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap (DSB) har behandlet utkast til forskrift om melde- og rapporteringsplikt ved sjøulykker og andre hendelser til sjøs. DSB er forvaltningsmyndighet i forhold til lov 1976.06.11 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) og lov 1924.05.24 nr. 4 om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr (el-tilsynsloven) og har derfor valgt å separere uttalelsen relatert til respektive lover.

El-tilsynsloven (enhet for elektriske anlegg – maritim):

DSB har krav om melding og rapportering tilknyttet ulykker/uhell med elektrisk strøm i forskrift 2001.12.04 nr. 4 om maritime elektriske anlegg. Erfaringer viser at denne meldeplikten ikke fungerer, noe som trolig skyldes blant annet at Sjøfartsdirektoratets generelle melde- og rapporteringsplikt anses tilstrekkelig. DSB har forståelse for en slik holdning og er primært opptatt av at rapporter om ulykker/uhell med elektrisk strøm tilflyter etaten, gjerne i form av et samarbeid med Sjøfartsdirektoratet.

DSB ber om at det i § 2 Definisjoner kommer klart frem at ulykker/uhell med elektrisk strøm skal meldes/rapporteres uansett om det er arbeidstager eller passasjer om bord i fartøyet som er utsatt.

Når det gjelder teksten i § 4 nr. 1) bokstav c ”... men hvor evakuering anses nødvendig”, er DSB av den formening at alle ulykker/uhell med strøm bør rapporteres uansett. Feil med det elektriske anlegget som medfører ulykke/uhell kan være et tegn på manglende vedlikehold og mangelfulle arbeidsrutiner om bord og bør således kartlegges.

Skulle det være aktuelt å etablere et samarbeid i forbindelse med rapportering av ulykker/uhell, er det i vår interesse å kunne komme med innspill til hva som bør rapporteres i forbindelse med ulykker/uhell med elektrisk strøm.

Produktkontrollloven (enhet for produkter og forbrukertjenester):

Produktkontrollloven og forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) regulerer forholdet til sikkerhet ved produkter og forbrukertjenester, inkludert produkter som inngår i forbrukertjenester, i den grad formålet om forebygging av alvorlig helseskade hos mottakere og tredjemenn ikke er ivaretatt i særlig lovgivning. Som forbrukertjenester er definert tjeneste som tilbys fysiske personer hovedsaklig utenfor næringsvirksomhet.

Lov 1998.06.26 nr. 47 om fritids- og småbåter regulerer forholdet til mindre båter brukt i og utenfor næring. Fritidsbåter er båter som i utgangspunktet brukes utenfor næringsvirksomhet og som av den grunn faller utenfor virkeområdet for forbrukertjenester. Forskrift 2004.12.20 nr. 1820 om produksjon og omsetning av fritidsfartøy m.v. under produktkontrollloven gir imidlertid krav til fritidsbåter, som også gjelder når disse brukes i næring. Kommentarer til lov om fritids- og småbåter, jf. Ot.prp. nr. 27 (1994-

Postadresse
Direktoratet for
samfunnsikkerhet og beredskap
Hovedkontor
Postboks 2014
3103 Tønsberg

Kontoradresse
Rambergveien 9
3115 Tønsberg

E-post
postmottak@dsb.no

Telefon
33 41 25 00

Internett
dsb.no

Telefaks
33 31 06 60

Org.nr.
974 760 983
Hovedkontoradresse
Rambergveien 9
3115 Tønsberg

95) s. 2, angir i den sammenheng at det er faktisk bruk som definerer typen båt og slik at småbåt brukt i utleiers næring, blir fritidsbåt på leietakers hånd, når sist nevnte leier og bruker den til fritidsformål. På denne bakgrunn forstår DSB forslaget § 4 nr. 3) om alternativ melding til politiet dit hen at det omfatter så vel bruk av private fritidsbåter, som leietakeres fritidsbruk av utleiebåt, jf. definisjonen i § 2 bokstav e.

I henhold til produktkontrollovens definisjon av forbrukertjeneste, vil loven komme til anvendelse også når mottakerne av forbrukertjenesten er arbeidstakere, for eksempel på tur i HMS-sammenheng. På denne bakgrunn og i lys av kommentarene i Ot.prp. nr. 27 (1994-95) forutsettes at også arbeidstakere som leier og selv fører en båt tilhørende tilbyder av forbrukertjeneste, vil anses omfattet av forslaget i § 4 nr. 3) om ordning med alternativ melding til politiet. Dette ikke minst av hensyn til utleiers informasjonsplikt, som ellers vil måtte tilpasses flere brukergrupper. For øvrig anses den foreslåtte meldings- og rapporteringsplikt å dekke alle aktuelle typer båter, jf. utkastet § 2 bokstav r). DSB foreslår likevel inntatt en generell definisjon av skip, jf. ordlyden i gjeldende forskrift 1987.04.02 nr. 231 om rapportering av hendelse til sjøs § 2, ”ethvert fartøy, herunder lekter”.

Som begrunnelse for utkast til forskrift om melde- og rapporteringsplikt ved sjøulykker og andre hendelser til sjøs, angis vektleggingen av å få et enkelt og brukervennlig meldings- og rapporteringssystem, med én mottakerinstans for meldinger.

Høringsutkastets forslag om melde- og rapporteringssystem anses først og fremst å skulle sikre rask vurdering og oppfølging i rednings og skadebegrensingsøyemed, i tillegg til etterfølgende rapportering av hendelse, årsaksforhold og konsekvenser for eventuell videre oppfølging.

Produktkontrollen § 6b har meldeplikt for den som eier eller leder virksomhet som tilbyr forbrukertjenester og som vet eller burde vite at denne utgjør en uakseptabel risiko for helseskade. Rene indikasjoner på at tjenesten i seg selv kan medføre uakseptabel risiko, for eksempel tilknyttet en (nesten-)ulykke/hendelse, medfører plikt til nærmere undersøkelser, men utløser ikke i seg selv meldeplikt etter produktkontrollen. Meldeplikten etter produktkontrollen innebærer at eier eller leder av virksomheten straks informerer DSB som koordinerende tilsynsmyndighet om sin vurdering, samt gir opplysninger om de tiltak som er iverksatt for å forhindre at produktet og eller tjenesten skal utgjøre en uakseptabel risiko for forbruker i fremtiden.

DSB anser at meldeplikten etter produktkontrollen § 6b er komplementær i forhold til melde- og rapporteringsplikten i henhold til høringsutkastet. Den enkelte meldte og/eller rapporterte ulykke eller hendelse under sjøloven kan utløse samtidig eller senere meldeplikt i henhold til produktkontrollen, såfremt årsaksforhold anses å innebære grunnlag for en vurdering av risikoen for mottakere og tredjemenn ved gjennomføring av forbrukertjenesten som uakseptabel.

DSB ser positivt på forslaget

Med hilsen
for Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Enhet for produkter og forbrukertjenester

Gunnar Wold
avdelingsleder

Marit Heien Hukkelås
seniorrådgiver

